

# Προτάσεις για τη λειτουργία του κόμματος

1. Ζούμε σε μια εποχή όπου η έννοια του κόμματος και της κομματικής ένταξης βρίσκεται σε κρίση σε όλο τον κόσμο. Μάλιστα, αυτή η κρίση είναι ίσως ευρύτερη, συνολική **κρίση αντιπροσώπευσης**, που μπορεί να εμφανίζεται από τοπικούς συλλόγους μέχρι τα εργατικά σωματεία και τα κόμματα.

Το γεγονός αυτό μπορεί αφενός να αντανakλά μια ιδεολογική νίκη του νεοφιλελευθερισμού, που πρόβαλε τον ατομισμό και τις ατομικές λύσεις ενάντια σε κάθε μορφή συλλογικότητας, αφετέρου όμως και η ίδια η λειτουργία των κομμάτων συχνά ήταν αναντίστοιχη με την κοινωνική πραγματικότητα και τις ανάγκες και τους κώδικες των νέων ανθρώπων. Αυτό είναι ένα γεγονός που απαιτεί συστηματική συζήτηση και δεν απαντιέται με πρόχειρες αναλύσεις και με μια επιφανειακή αριθμητική για τον αριθμό των μελών.

Παρ' όλα αυτά, σήμερα παραμένει κρίσιμη η ύπαρξη ενός κόμματος με δημοκρατία, συμμετοχή, αποτελεσματικότητα και αποφασιστικότητα να συγκρουστεί με το κυρίαρχο τόσο στο ιδεολογικό πεδίο όσο και στο πολιτικό.

2. Είναι προφανές ότι σήμερα **το κόμμα μας περνάει μια δύσκολη στιγμή**, η οποία, εξίσου προφανώς, δεν άρχισε με το εκλογικό αποτέλεσμα του 2023, αλλά ήταν μάλλον στοιχείο του. Τις αιτίες και το ποια στιγμή ξεκίνησε αυτή η κρίση στο κόμμα υπάρχει χρόνος να τα αναλύσουμε, και θα γίνει, πρέπει να γίνει, μεγάλη συζήτηση στο σύνολο του κόμματος. Πρέπει να εντοπίσουμε συλλογικά τι έχει φταίξει για να το διορθώσουμε.

Ωστόσο, αυτό που είναι σίγουρο, είναι ότι η **προσπάθεια για την ανασυγκρότηση** του κόμματος μας πρέπει να αρχίσει από αύριο, από σήμερα, από αυτή τη στιγμή. Γιατί η κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτή τη στιγμή το κόμμα μας, μετά την εκλογική ήττα, ασφαλώς και μπορεί να διορθωθεί, αρκεί αυτή η προσπάθεια να γίνει υπόθεση όλων των μελών του κόμματος σε κάθε ΟΜ.

3. Ο ΣΥΡΙΖΑ, συνεχιστής μιας μακράς παράδοσης αγώνων για τη δημοκρατία, την ελευθερία, για τον ριζικό κοινωνικό μετασχηματισμό και προϊόν πρωτοβουλιών και συνεργασιών αριστερών και ευρύτερων δυνάμεων και προσωπικοτήτων, με τη δημιουργία του έδωσε ένα σήμα **ενότητας της πολυδιασπασμένης Αριστεράς**, γεγονός που του προσέδωσε αξιοπιστία, και πάνω σε αυτή τη βάση συναντήθηκε με δυνάμεις του ευρύτερου προοδευτικού κόσμου. Ήταν μια ιστορική τομή που αποτελεί για μας διαρκή υπόμνηση και δέσμευση για το παρόν και το μέλλον μας.

4. Ένα μεγάλο κόμμα της Αριστεράς μπορεί να προσαρμόζει την τακτική του ανάλογα με τις συνθήκες και να συνδυάζει την αποτελεσματική παρουσία στη Βουλή με τη δημιουργική και ενεργό συμμετοχή στο κοινωνικό γίνεσθαι και στα κοινωνικά κινήματα. Κατά συνέπεια **το δίλημμα «κόμμα εξουσίας» ή «κόμμα διαμαρτυρίας» αποτελεί ψευτοδίλημμα**. Η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό είναι ο ίδιος ο ΣΥΡΙΖΑ και η ιστορία του: ένα κόμμα «διαμαρτυρίας» (εντός εισαγωγικών, όπως το αποκαλούσαν) που με συλλογικό τρόπο αποφάσισε κάποια στιγμή να βάλει στόχο να νικήσει στις εκλογές και να θέσει ζήτημα εξουσίας.

5. Υπάρχουν προβλήματα στη λειτουργία των κόμματός μας; Βεβαίως. Επιμένουμε όμως ότι η κατάσταση μπορεί να διορθωθεί, αρκεί τα μέλη του να έχουν πάντα τη θέση που τους αρμόζει σε όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, σε μια δημοκρατική, συμμετοχική, συλλογική λειτουργία του κόμματος.

Δυνατό κόμμα σημαίνει και πολλά μέλη. Θέλουμε ένα κόμμα μεγάλο και ανοιχτό, ορθάνοιχτο στον κόσμο που θέλει να έρθει με ανιδιοτέλεια να προσφέρει στην υπόθεση της Αριστεράς. Ποιος δεν θα το ήθελε αυτό; Πάντα η Αριστερά ήθελε ένα μεγάλο κόμμα. Ωστόσο **το ζήτημα δεν είναι μόνο ο αριθμός αλλά πού εντάσσονται αυτά τα (νέα ή παλιά) μέλη, σε ποια κομματική δομή και σε ποια λειτουργία**.

Στο πλαίσιο αυτό, οφείλουμε να θυμόμαστε πάντα ότι:

- ο ΣΥΡΙΖΑ είναι **κόμμα της ριζοσπαστικής Αριστεράς**, όχι παράταξη κάποιου ασαφούς προοδευτικού χώρου. Ένα κόμμα πρέπει να έχει σαφές πολιτικό στίγμα, να έχει ραχοκοκαλιά, να είναι σαφές σε ποιους απευθύνεται και ποια συμφέροντα υπερασπίζεται. Άλλωστε, αρκετοί πολιτικοί αναλυτές θεωρούν ότι σημαντικό ρόλο στην εκλογική αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είχε η «θολή» του ταυτότητα, η οποία είχε ως επόμενο μια μη συνεκτική εικόνα. Η Αριστερά δεν αποτελεί μια ρευστή έννοια, αλλά μια έννοια που διευρύνεται και ενσωματώνει νέες μορφές και ιδέες αλλά στο πυρήνα της έχει σταθερές αξίες. Απέναντι σε μια άποψη που θεωρεί ψευτοδίλημμα το Αριστερά ή Κέντρο, (γιατί άραγε όχι και το Αριστερά – Δεξιά;) με σαφήνεια μπορούμε να πούμε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ είναι ένα κόμμα της Αριστεράς και ως τέτοιο θα απευθυνθεί ανοικτά στην κοινωνία και στα κοινωνικά στρώματα που θέλει να εκπροσωπήσει.
- στη βάση αυτή το κόμμα διαμορφώνει τις συμμαχίες του. Είναι λάθος (και αλαζονική) μια λογική που λέει ότι όλοι οι πιθανοί πολιτικοί και κοινωνικοί σύμμαχοι οφείλουν να εισέλθουν εντός του κόμματος, σε μια

«πολυσυλλεκτικότητα» που ακυρώνει την πολιτική ταυτότητα και έχει αποδειχτεί πως είναι συνταγή ήττας.

- ο ΣΥΡΙΖΑ είναι και οφείλει να είναι ανοιχτός στις δυνάμεις και στους ανθρώπους της Αριστεράς, να είναι ταυτόχρονα η καρδιά μιας ευρύτερης αντινεοφιλελεύθερης συμμαχίας, αλλά και να είναι ανοιχτός στην κοινωνία, πέρα από μια στενή γεωγραφία του πολιτικού συστήματος και των πολιτικών δυνάμεων.

**6. Η βασική τομή που πρέπει να γίνει λοιπόν στο κόμμα μας είναι να εφαρμοστεί πλήρως η συλλογική και δημοκρατική λειτουργία σε όλα τα επίπεδα,**

- χωρίς προσωπικές στρατηγικές,
- χωρίς αρχηγισμούς,
- χωρίς αποφάσεις που μένουν κενό γράμμα,
- χωρίς φαινόμενα παραγοντισμού και αλαζονείας,
- χωρίς ανάθεση αλλά με συμμετοχή
- χωρίς μέλη και στελέχη πολλών ταχυτήτων.

Πιο συλλογικό και πιο δημοκρατικό κόμμα σημαίνει πιο δυνατό κόμμα. Οφείλει λοιπόν να συζητάει όλα τα πολιτικά και ιδεολογικά ζητήματα σε όλα τα επίπεδά του, ενώ ο εσωκομματικός διάλογος και η συντροφική κριτική είναι κανόνας στην Αριστερά -- «η κριτική είναι ο αέρας που αναπνέουμε», έλεγε ένας παλιός (Αύγουστος Μπέμπελ).

Γι' αυτούς τους λόγους επιδιώκουμε ένα κόμμα που είναι σύγχρονο, μαζικό, συμπεριληπτικό, δημοκρατικό, διεθνιστικό. Ένα κόμμα που σέβεται και αξιοποιεί τα κεκτημένα των αγώνων του λαού μας και που παράλληλα παρακολουθεί τους σύγχρονους προβληματισμούς και συμμετέχει στις διεθνείς εξελίξεις, όπως επιβάλλει η δυναμική της κλιματικής και της καπιταλιστικής κρίσης.

**7. Η ενδυνάμωση του κόμματος διασφαλίζεται:**

Με την έμπρακτη και διαρκώς διευρυνόμενη συμμετοχή των μελών στο σύνολο των εσωκομματικών και εξωστρεφών δραστηριοτήτων.

Με μέλη με σαφή δικαιώματα και υποχρεώσεις, χωρίς διακρίσεις που δημιουργούν μέλη πολλαπλών ταχυτήτων. Μέλη με διακριτό ρόλο από τους υποστηρικτές ή τους φίλους.

Με μέλη που συνεχώς ενημερώνονται και επιμορφώνονται συστηματικά, από το κόμμα, έτσι ώστε να συμμετέχουν και να συμβάλλουν δημιουργικά στη διαδικασία λήψης και υλοποίησης αποφάσεων. Με αναβάθμιση της θεωρητικής συζήτησης

εντός του κόμματος για τους σύγχρονους θεωρητικούς προβληματισμούς και εμπειρίες.

Με την υιοθέτηση πρακτικών που θα προστατεύουν το κόμμα από τις τοξικές έξεις της γραφειοκρατίας ή του κρατισμού.

Με τη συστηματική προσπάθεια για την οικοδόμηση μιας πολιτικής και κομματικής κουλτούρας που αντιλαμβάνεται ότι το κοινωνικό/ταξικό και το πολιτικό/δημοκρατικό ζήτημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τα ζητήματα πολιτισμού, δικαιωμάτων, περιβάλλοντος και φύλου.

**8. Χρειαζόμαστε λοιπόν ένα κόμμα που να είναι η Αριστερά της εποχής του.**

Ένα κόμμα που να είναι ζωντανός πολιτικός οργανισμός και όχι εκλογικός μηχανισμός.

Που να παράγει πολιτική και ταυτόχρονα να παλεύει για τις ιδέες του.

Που να λειτουργεί δημοκρατικά σε όλα τα επίπεδα, να πασχίζει για τις μεγαλύτερες συνθέσεις και να αγωνίζεται ενιαία.

Που να έχει σταθερή έγνοια για την ανάδειξη νέων ανθρώπων σε κρίσιμες στελεχικές θέσεις.

Που να μη λειτουργεί μόνο από πάνω προς τα κάτω: η καρδιά του κόμματος είναι τα μέλη, οι Οργανώσεις Μελών, και το κόμμα πρέπει να διαμορφώσει σαφείς και λειτουργικούς μηχανισμούς ώστε η φωνή των μελών να καθορίζει την πολιτική του κόμματος. Η συλλογική ευφυΐα, μπορεί να ανθίσει μόνον όταν τα πολιτικά υποκείμενα, δηλαδή τα μέλη του κόμματος, θεωρούν τη συμμετοχή τους σημαντική στη λήψη αποφάσεων και όταν η γνώμη τους λαμβάνεται υπόψιν.

Που να είναι γειωμένο στην κοινωνία, να ζει και να ανασαίνει μέσα στα κοινωνικά κινήματα και να έχει οργανώσεις που δρουν στο πεδίο.

Που να δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλους και όλες: θα πρέπει να μεριμνούμε ώστε να έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες και στις εκδηλώσεις μας άτομα με αναπηρία, να υπάρχει νοηματική γλώσσα σε δημόσιες δραστηριότητες του κόμματος καθώς και μετάφραση των θέσεων μας σε γλώσσα μπράιγ.

**9. Κρίσιμο στοιχείο είναι να αναζωογονήσουμε όλες τις δομές και τις λειτουργίες του κόμματος.** Οι οργανώσεις μελών, οι νομαρχιακές, τα τμήματα, η Κεντρική Επιτροπή κ.λπ. πρέπει να λειτουργούν με νέα μεθοδολογία, με νέες πρακτικές, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να δημιουργηθεί πραγματικός διάυλος ώστε ο προβληματισμός και οι προτάσεις των μελών από τις Ο.Μ. να φτάνουν στα κεντρικά όργανα του κόμματος.

Πιο συγκεκριμένα:

**i. Ανασυγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Σχέδιο για την κοινωνική γείωση του κόμματος.**

Χρειαζόμαστε οργανώσεις όπου θα έχουν μια νέα μεθοδολογία στο τρόπο που λειτουργούν αλλά και δρουν στο χωρικό τους πεδίο, αλλά και ένα σχέδιο για το πως πρέπει να παρεμβαίνουν. Δράση με ενιαίες αρχές, τοπικές αιχμές, συντονισμένη σε όλα τα επίπεδα της πολιτικής και της κοινωνίας. Από το καφενείο του χωριού μέχρι το δημοτικό συμβούλιο της πόλης. Οι Ο.Μ. είναι ο πιο σημαντικός κρίκος της κομματικής ζωής. Από εκεί να ξεκινήσουμε τις αλλαγές. Η κάθε Ο.Μ. θα πρέπει να είναι το κόμμα στον χώρο της. Η ανασυγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ θα πρέπει να ξεκινήσει από κάτω προς τα πάνω. Στόχος η κοινωνική γείωση του κόμματος και η δημιουργία οργανώσεων που θα δρουν στο πεδίο. Υπάρχει μια ερώτηση που κάποια στιγμή μου απεύθυνε ένας σύντροφος: «Μας λέτε να γειωθούμε με την κοινωνία. Πότε όμως η ηγεσία του κόμματος δεν μας είπε πώς θα γίνει αυτό, ποτέ δεν είχαμε ένα σχέδιο σαν κόμμα που να το υπηρετεί το μέλος μέχρι και ο πρόεδρος». Πιστεύω ότι χρειαζόμαστε ένα τέτοιο σχέδιο που θα έχουμε την βούληση να το υλοποιήσουμε. Ένα σχέδιο που θα περιγράφει δράσεις, θα βάζει στόχους, θα κάνει απολογισμό. Αυτό το σχέδιο θα πρέπει να είναι άμεση προτεραιότητα της επόμενης Κ.Ε. μετά το Συνέδριο.

Το επόμενο διάστημα θα πρέπει να κάνουμε ένα άνοιγμα στην κοινωνία από μέσα προς τα έξω, να ξανασυναντηθούμε με τα προβλήματα να ξαναβρεθούμε στα κοινωνικά κινήματα. Από τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων μέχρι την περιβαλλοντική ένωση και της ομάδες αλληλεγγύης. Και βέβαια να μην ξεχνάμε τον πολιτισμό.

**ii. Λειτουργία των Ο.Μ. Στόχος η συμμετοχή και η πολιτικοποίηση.**

Σημαντικά στοιχεία: Τακτικές συνεδριάσεις συντονιστικού και συνέλευσης. Θέματα τοπικά και θεματικά πέρα από την γενική πολιτική ενημέρωση. Συγκεκριμένη ατζέντα. Αποφάσεις και δράση. Όχι εξαντλητικές εισηγήσεις αλλά περιεκτικά κλεισίματα. Δυνατότητα ερωτήσεων στους εισηγητές από πριν και λήξη ενός κύκλου συνεδριάσεων με την αποστολή των πρακτικών της συνέλευσης. Στην αρχή της διαδικασίας να καθορίζεται η ώρα λήξης η οποία να τηρείται αυστηρά. Η πρώτη μισή ώρα να αφιερώνεται στον απολογισμό του τι έγινε το προηγούμενο δεκαήμερο, τι εκκρεμεί και να γίνεται η στοχοθεσία μέχρι το επόμενο συντονιστικό. Στόχος να κερδίσουμε το στοίχημα της συμμετοχής, να πολιτικοποιήσουμε την κουβέντα στις οργανώσεις, να αναπτύξουμε την δράση μας. *Δεν είμαστε εκλογικός μηχανισμός αλλά πολιτικό κόμμα. Αυτά είναι καινούργια; Όχι η διαφορά είναι ότι πρέπει να γίνουν πράξη.*

**iii. Το κόμμα των μελών: Η φωνή των μελών να φτάνει στην ηγεσία.**

Μέχρι τώρα, δεν έχουμε επινοήσει κανέναν τρόπο ώστε να ακούγονται οι απόψεις των μελών (που δεν είναι στελέχη) επί των αποφάσεων και να διατυπώνονται αντιρρήσεις ή να προτείνονται προσθήκες. Με άλλα λόγια, δεν ισχύει ούτε η αρχή της διαβούλευσης ούτε η αρχή της λογοδοσίας. Η φωνή της βάσης δεν φτάνει στην ηγεσία και οι αποφάσεις της ηγεσίας δεν επιστρέφουν σε αυτή εμπλουτισμένες με όσα τα μέλη και η κοινωνία θεωρεί σπουδαία. Έτσι, η κάθετη οργάνωση καθιστά τις Ο.Μ. πολιτικά αδιάφορες. Η έλλειψη αμφίδρομης σχέσης και δημοκρατικής νομιμοποίησης στη λήψη αποφάσεων και την άσκηση πολιτικής καθιστά εύλογο το ερώτημα: γιατί να συμμετέχει κανείς/μία όταν ούτε ελέγχει ούτε αποφασίζει τίποτα;

*Θα πρέπει από κάθε συνέλευση να υπάρχει μια αναφορά προς το οργανωτικό γραφείο που να μεταφέρει δείκτες όπως είναι η συμμετοχή, τα ερωτήματα που θέτουν οι σφοί/ες αλλά και τις προτάσεις των μελών. Σε τακτική μορφή να εκπονείται μια έκθεση από το οργανωτικό γραφείο προς τους γραμματείς, την ΠΓ και την ΚΕ και να παρουσιάζεται στην ΚΕ αλλά και στις οργανώσεις πανελλαδικά. Το πιο σημαντικό να υπάρχουν απαντήσεις για αυτά τα ερωτήματα.*

**iv. Τα μέλη έχουν δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις.**

Κάθε χρόνο σε σταθερή ημερομηνία να πραγματοποιείται κεντρική καμπάνια εγγραφής νέων μελών αλλά και επανεγγραφής των μελών μιας οργάνωσης. Μια Ο.Μ. που ο ένας/μία δεν γνωρίζει τα μέλη της οργάνωσης δεν μπορεί να είναι οργάνωση, είναι απλά μια λίστα με τηλέφωνα και e-mail. Κάθε μέλος στο τέλος του έτους θα πρέπει να είναι οικονομικά τακτοποιημένο. Πέρα από την λίστα των μελών διατηρούμε και λίστα φίλων του ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ με στόχο την ένταξη τους στην οργανωμένη ζωή του κόμματος. Συστηματική οικονομική δουλειά του κόμματος. Θα πρέπει εδώ να τονίσουμε ότι για την οικονομική μας δουλειά δεν απευθυνόμαστε μόνο σε αριστερούς/ες, απευθυνόμαστε σε κάθε δημοκρατικό πολίτη που θεωρεί ότι η ύπαρξη και λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, των κομμάτων με διαφάνεια και με πόρους από την ίδια την κοινωνία, είναι δημοκρατική κατάκτηση.

**v. Χτίζουμε στις καλές πρακτικές και δημιουργούμε δίκτυα γνώσης και ιδεών στα πλαίσια ενός σαφούς οργανογράμματος για το κόμμα.**

Γίνονται όλα λάθος στο κόμμα; Όχι δεν ξεκινάμε από το μηδέν. Αλλά τα πράγματα μπορούν να γίνουν αλλιώς. Υπάρχουν πολύ σημαντικά αντιπαραδείγματα λειτουργίας ΟΜ που υιοθετούν νέους και καινοτόμους τρόπους λειτουργίας. Θα πρέπει το κόμμα τέτοια παραδείγματα να τα αναδεικνύει και να τα γενικεύει. Χρειάζεται να υπάρχει ένας οδηγός «καλών πρακτικών» που θα κοινοποιείται σε Ν.Ε. και Ο.Μ. και θα εμπλουτίζεται

διαρκώς. Ταυτόχρονα θα πρέπει να είναι σαφές ποιος/α έχει την ευθύνη και για ποιο πράγμα. Το κόμμα θα πρέπει να αποκτήσει το οργανόγραμμά του. Θα πρέπει να εισάγουμε καινοτομίες. Στην δική μου αντίληψη το κόμμα μπορεί να δικτυώσει ανθρώπους με κοινά ενδιαφέροντα αλλά και στόχους. Θα πρέπει να φανταστούμε τις οργανώσεις μας ως το κοινωνικό έδαφος που θα μπορεί να εφαρμόζει καινοτομίες αλλά και κοινωνικές στρατηγικές. Π.χ. αν είμαστε υπέρ των ενεργειακών κοινοτήτων θα πρέπει να φτιάξουμε ενεργειακές κοινότητες. Αν το κόμμα μπορεί να δικτυώσει συντρόφους και συντρόφισσες που θα θέλανε να δράσουν σε αυτή την κατεύθυνση δημιουργεί εφαρμοσμένη πολιτική. Παρόμοια στο πεδίο της κοινωνικής οικονομία. Δηλαδή έστω και αδόκιμα μια «τράπεζα δράσεων» όπου θα δικτυώσει μέλη με κοινά ενδιαφέροντα και στόχους θα μπορούσε να αποτελέσει μια καινούργια ιδέα για το κόμμα. Άλλωστε σημασία δεν έχει να ερμηνεύσουμε τον κόσμο αλλά να τον αλλάξουμε.

**vi. Νέα «κομματική γεωγραφία». Διαρκής συνεργασία με δεξαμενές σκέψης, συνδικαλιστικές συλλογικότητες, κινήματα και αυτοδιοικητικά σχήματα.**

Θα πρέπει να εφεύρουμε μια νέα «κομματική γεωγραφία», βασισμένη σε νέες πολιτικές δεξαμενές που θα τροφοδοτούν οργανωτικά και πολιτικά το κόμμα. Γύρω από το κόμμα θα πρέπει να φτιάξουμε ένα αστερισμό από κοινωνικούς χώρους που θα συζητάνε ανοικτά τα νέα κοινωνικά ζητήματα. Η προσπάθεια για αναβάθμιση της λειτουργία του Ινστιτούτου Πουλιαντζά θα πρέπει να συνεχιστεί, όπως και η συνεργασία με μια σειρά από φιλικά think tank όπως το «ΕΝΑ» αλλά και άλλα. Για το σκοπό αυτό χρειαζόμαστε δεξαμενές σκέψης, θεματικά δίκτυα υποστήριξης και δράσης γύρω από συγκεκριμένα ζητήματα, έμφαση στη μετωπική δράση, στήριξη των κινήματων, τοπικών και υπερεθνικών, αλληλεγγύη σε όσους πλήττονται. Ταυτόχρονα έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην συνδικαλιστική έκφραση και την εργατική πολιτική. Χρειάζεται να υπάρξει μια ενιαία συνδικαλιστική έκφραση του κόμματος στο εργατικό κίνημα και συγκεκριμένη οργάνωση της εργατική πολιτικής μέσα στο κόμμα. Ομοίως και στην τοπική αυτοδιοίκηση, θα πρέπει να δημιουργήσουμε αυτοδιοικητικά σχήματα που θα καθορίζουν την στρατηγική μας στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ναι στις πολιτικές συμμαχίες, ειδικότερα στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά με προγραμματικές συγκλήσεις και με συγκροτημένο τρόπο έτσι ώστε να αναδεικνύουμε και τις δικές μας προγραμματικές αιχμές.

**vii. Αξιοποίηση της νέας γενιάς στελεχών – μελών.**

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ έχει έλλειψη μελών κάτω των 40-45 ετών. Φαινόμενο πολλαπλής αιτιολογίας, έχει συνέπειες στην εκφορά του πολιτικού και προγραμματικού λόγου του κόμματος. Υπάρχει πληθώρα στελεχών και μελών κάτω των 40-45

που δεν αξιοποιούνται ή, όταν αξιοποιούνται, συνήθως αφορά διεκπεραιώσεις και όχι παραγωγή πραγματικής πολιτικής. Η ισχνή παρουσία σε θέσεις ευθύνης και η κραυγαλέα ηλικιακή αναντιστοιχία μεταξύ εκλογέων και υπευθύνων χάραξης πολιτικής είναι χαρακτηριστικά δείγματα υποτίμησης της δουλειάς και της συμμετοχής των νεότερων. Ισχυριζόμαστε πως το κόμμα θα επωφελούνταν αν ανατρεπόταν η γενεακή ανισότητα, χωρίς, φυσικά, να ανατραπεί το θεμέλιο της διαγενεακής αλληλεγγύης. Ποτέ δεν ξεχνάμε ότι το κόμμα από κάπου το παραλάβαμε και κάπου θα το παραδώσουμε. Η νεότητα δεν μπορεί να αποτελεί βιτρίνα για ένα κόμμα της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, αλλά μοχλό μέσω του οποίου ενσωματώνονται νέες πολιτικές και πρακτικές.

**viii. Εμβάθυνση της ψηφιακής λειτουργίας του κόμματος.**

Η ψηφιακή συγκρότηση μπορεί να αφορά κάθε πεδίο, από τις Ο.Μ. και τις συνελεύσεις τους (όπως ήδη γίνεται) μέχρι τις Νομαρχιακές και τα Τμήματα. Κάθε κομματικός τομέας μπορεί και οφείλει να διαθέτει αναρτημένη εισήγηση της επικείμενης συνέλευσης, επαρκή χρόνο ηλεκτρονικής διαβούλευσης και προτάσεις προς υλοποίηση. Έτσι τα μέλη αισθάνονται - και είναι - διαβουλευόμενα και από τον προσωπικό τους χώρο, το κόμμα έχει πορώδη σχέση με την κοινωνία, ενώ η διαφάνεια αυξάνει τις πιθανότητες αποτελεσματικότητας. Η ψηφιοποίηση δεν σημαίνει μια πλατφόρμα που θα στέλνει μηνύματα, αλλά θα δέχεται, και πολύ περισσότερο θα δημιουργεί αλληλεπίδραση. Η ψηφιοποίηση ως εργαλείο για την ενίσχυση της διαβούλευσης και συμμετοχής των μελών στη διαμόρφωση πολιτικών θέσεων, την ιεράρχηση των πολιτικών στόχων και τον δημόσιο λόγο του κόμματος, μπορεί να συνεισφέρει εξίσου στην εκπαίδευση και επιμόρφωση μελών και στελεχών. Απ' την άλλη, γνωρίζουμε καλά πως οι κοινωνικοπολιτικές μάχες κερδίζονται ενσώματα. Γι' αυτό αντιλαμβανόμαστε τα ψηφιακά εργαλεία ως βοηθητικά στη δουλειά που κάνουν οι οργανώσεις στον εδαφικό χώρο αναφοράς τους.

**ix. Λειτουργία τμημάτων κόμματος.**

Τα τμήματα θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό κόμβο στην κομματική λειτουργία. Θα πρέπει να λειτουργούν σαν δεξαμενές σκέψης και πολιτικών. Θα πρέπει να έχουν πανελλαδική συγκρότηση από πανελλαδικές συσκέψεις όπου θα χαράσσουν άξονες δουλειάς σε ετήσια βάση, τους οποίους και θα υλοποιούν. Σημαντική είναι η διασύνδεση των τμημάτων με το Ινστιτούτο Πουλαντζά, αλλά και με αλλά ινστιτούτα φιλικά προς το τον ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ όπως το «ΕΝΑ» κα.

Θα πρέπει να ξαναδούμε τον τρόπο με τον οποίο συγκροτούνται οι γραμματείες των τμημάτων. Δεν μπορεί ο διορισμός της γραμματείας ενός



τμήματος να είναι αποτέλεσμα εσωτερικών ισορροπιών. Θα πρέπει η γραμματεία του τμήματος να προκύπτει μέσα από το ίδιο το τμήμα. Σε κάθε περίπτωση όμως τα τμήματα είναι τμήματα της ΚΕ θα πρέπει να λογοδοτούν σε αυτή, όπως και η κεντρική επιτροπή έχει λόγο στην λειτουργία και τις κατευθύνσεις τους.

**x. Λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής:**

Τέλος, είναι σημαντικό και από την μεριά της Κ.Ε. να οριστεί και μία νέα κουλτούρα συμμετοχής και λήψης των αποφάσεων. Θα πρέπει να υπάρχει μια διαδικασία διαβούλευσης γύρω από κομβικά ζητήματα πριν από τις Κ.Ε και με την συμμετοχή των Ο.Μ. και των Ν.Ε. Η συχνότητα των συνεδριάσεων των Κ.Ε. να είναι τουλάχιστον μία ανά δίμηνο. Σε κάθε διήμερη συνεδρίαση της Κ.Ε. η οποία θα πρέπει να έχει σαφώς προκαθορισμένη ώρα έναρξης και λήξης της διαδικασίας θα πρέπει να συζητάει σε κύκλους. Δηλαδή πχ την πρώτη μέρα να διαβουλεύεται το σώμα γύρω από ένα συγκεκριμένο ζήτημα μετά από εισήγηση και στο πέρας κάθε μέρας να υπάρχει πολιτικής απόφαση που θα εισηγείται η αντίστοιχη επιτροπή πολιτικής απόφασης πρότασης. Η συνεδρίαση να λήγει με κατάθεση τροποποιήσεων επ' αυτών και αντίστοιχες ψηφοφορίες. Την επόμενη μέρα με αντίστοιχο τρόπο να συζητάμε το επόμενο θέμα. Μόνο έτσι θα ξεφύγουμε από άγονες και επι παντός επιστητού τοποθετήσεις στην ΚΕ που είναι θεμιτές αλλά δεν μπορούν να προσανατολίσουν την δράση του κόμματος την επόμενη μέρα. Οι αποφάσεις της κεντρικής επιτροπής θα πρέπει να είναι όσο πιο πολύ επεξεργασμένες και συγκεκριμένες. Οι ασαφείς διατυπώσεις δεν βοηθάνε στην αξιοπιστία του κόμματος τόσο εντός όσο και εκτός. Για να είναι όλα αυτά εφικτά χρειαζόμαστε μια Κ.Ε. που να μπορεί να συζητάει και να διαβουλεύεται. Πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200 μέλη.

**xi. Το Συνέδριο του κόμματος**

Παρόμοια μεθοδολογία πρέπει να ακολουθήσουμε και στην διεξαγωγή των συνεδρίων. Σε συγκεκριμένες μέρες θα πρέπει να συζητάμε συγκεκριμένα ζητήματα και να καταλήγουμε σε αποφάσεις μετά από την κατάθεση τροπολογιών, συμβολών ή αντιπαραθετικών κειμένων σε ψηφοφορίες. Η οργάνωση του συνεδρίου θα πρέπει να διασφαλίζει την διαβούλευση του σώματος αλλά και την δυνατότητα λήψης αποφάσεων. Θα πρέπει να αποφύγουμε καταστάσεις του παρελθόντος. Το συνέδριο είναι το ανώτατο όργανο του κόμματος και θα πρέπει να μάθουμε να συζητάμε πιο ουσιαστικά αλλά και να καταλήγουμε σε συγκεκριμένες θέσεις και σχέδιο δράσης για την επόμενη μέρα. Για να είναι όλα αυτά εφικτά χρειαζόμαστε ένα Συνέδριο που να μπορεί να συζητάει και να διαβουλεύεται. Πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1000 μέλη.

**xii. Πολιτικός πλουραλισμός, ιδεολογικά ρεύματα και συνείδηση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ**

Βασικός ιδεολογικός πυλώνας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είναι η ενδυνάμωση των πολιτών και η ενίσχυση των δημοκρατικών διαδικασιών απέναντι στον ατομικισμό του νεοφιλελευθερισμού. Συνεπώς αφού επιθυμούμε μια κοινωνία που να είναι πιο δημοκρατική και πιο συμμετοχική δεν μπορεί να μην ισχύει το ίδιο και για το κόμμα.

Σημαντικό ρόλο λοιπόν στην πορεία προς τον σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία παίζουν τα ιδεολογικά ρεύματα, γιατί χωρίς τα ιδεολογικά ρεύματα μένει μόνο ο μηχανισμός της ηγεσίας. Και αυτό αποτελεί μεγάλη απώλεια γιατί το κόμμα παύει να είναι πεδίο ανταλλαγής και δημιουργίας ιδεών και γίνεται απλώς κόμμα διαχείρισης.

Για να πετύχουμε όμως τα παραπάνω χρειάζονται δύο πράγματα:

A) Πρέπει να υπάρχει σεβασμός παντού. Σεβασμός στην εσωκομματική δημοκρατία, σεβασμός στη βούληση των μελών, σεβασμός στη λειτουργία και τις αποφάσεις των οργάνων, σεβασμός στη διαφορετική άποψη. Σεβασμός λοιπόν και συγκλίσεις, οι οποίες δεν ακυρώνουν το πολιτικό σχέδιο.

B) Συνείδηση ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Η Συνείδηση ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είναι ότι τα ρεύματα συζητούν πολιτικά και έτσι προκύπτουν οι συνθέσεις θέσεων και ιδεών. συνθέτουν. Ταυτόχρονα όμως όταν πρόκειται να γίνει η δουλειά θα πρέπει να μπαίνει σε κάθε θέση ο καταλληλότερος για αυτή. Χωρίς να παίζουν ρόλο οι εσωκομματικές ισορροπίες και η σχετική δύναμη των ιδεολογικών ρευμάτων.

**10. Σε αυτό το πλαίσιο καλούμε** όλες και όλους τους αριστερούς και δημοκράτες πολίτες να συστρατευθούν με τον ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, στη μεγάλη προσπάθεια για να δώσουμε νικηφόρα τη μεγάλη μάχη για να αλλάξουμε τους σημερινούς συσχετισμούς δυνάμεων στο πολιτικό σκηνικό της χώρας μας σε κατεύθυνση αριστερή και προοδευτική απέναντι στις νεοφιλελεύθερες, συντηρητικές, αντιδραστικές και αντιδημοκρατικές δυνάμεις.

Σε αυτή τη μάχη, είναι καθοριστική η ύπαρξη και η λειτουργία του κόμματος. Πρέπει να θυμόμαστε πως το κόμμα υπήρχε πριν από την κυβέρνηση, υπάρχει και μετά και θα εξακολουθήσει να υπάρχει...

Σε αυτές τις εκλογές μπορεί να μη νικήσαμε, το να μην ηττηθούμε όμως, το αν θα ηττηθούν ή θα νικήσουν οι ιδέες και οι αξίες της Αριστεράς, είναι στο χέρι μας, στο χέρι όλων των μελών του κόμματος.